

Indexy spotřebitelských cen - inflace - říjen 2022

10.11.2022 - Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně klesly o 1,4 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména promítnutím Úsporného tarifu a odpuštěním poplatku za podporované zdroje energie pro ceny elektřiny a na druhé straně vyššími cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v říjnu o 15,1 %, což bylo o 2,9 procentního bodu méně než v září.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně klesly spotřebitelské ceny v říjnu o 1,4 %. Meziměsíční pokles cen v oddíle bydlení byl způsoben nižšími cenami elektřiny o 53,9 % (více informací: Poznámka). Na druhou stranu však v oddíle bydlení vzrostly ceny zemního plynu o 2,7 %, tuhých paliv o 8,4 % a tepla a teplé vody o 3,1 %. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje se zvýšily ceny o 3,0 %, z toho ceny zeleniny o 9,6 %, cukru o 54,3 %, vajec o 27,0 %, pekárenských výrobků, obilovin o 3,1 %, drůbeže o 2,5 %, vepřového masa o 2,8 %, sýrů a tvarohů o 2,0 % a másla o 4,5 %. V oddíle doprava vzrostly (po dvouměsíčním poklesu) ceny pohonných hmot a olejů o 4,9 %. V oddíle odívání a obuv byly vyšší ceny oděvů o 3,6 % a obuvi o 4,5 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 2,8 %, zatímco ceny služeb o 0,7 % vzrostly.

„Největší vliv na vývoj cenové hladiny měla v říjnu vládní úsporná opatření pro domácnosti ve formě příspěvku na energie. Díky promítnutí Úsporného tarifu do cen elektřiny a nulového poplatku za podporované zdroje energie se ceny proti září snížily o 1,4 %. Byl to jediný meziměsíční pokles cen od prosince 2020. Meziroční růst cen zpomalil na 15,1 %,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v říjnu o 15,1 %, což bylo o 2,9 procentního bodu méně než v září. Toto zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle bydlení, kde ceny elektřiny klesly o 38,2 % (v září růst o 37,8 %). Naopak v oddíle potravin a nealkoholické nápoje meziroční růst cen opět zrychlil. Ceny pekárenských výrobků, obilovin byly vyšší o 29,1 % (v září o 25,6 %), masa o 26,6 % (v září o 23,6 %), vajec o 52,8 % (v září o 23,3 %), ovoce o 7,6 % (v září o 2,9 %), zeleniny o 24,4 % (v září o 12,2%) a cukru o 105,4 % (v září o 33,8 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v říjnu největší vliv ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje, kde kromě výše uvedených položek byly meziročně vyšší zejména ceny mouky o 53,3 %, chleba o 35,5 %, drůbežního masa o 42,3 %, polotučného trvanlivého mléka o 38,1 %, olejů a tuků o 50,4 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle bydlení, kde kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu o 5,4 %, vodného o 5,3 %, stočného o 6,4 %, zemního plynu o 85,3 %, tuhých paliv o 67,1 % a tepla a teplé vody o 24,8 %. V oddíle doprava se zvýšily ceny pohonných hmot a olejů o 21,7 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 26,6 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 14,0 % (v září o 16,4 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů a dále cen stavebních prací a cen nových bytů pro vlastní bydlení. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 115,1 %.

(Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 16,0 % a ceny služeb o 13,4 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v říjnu 13,5 % (v září 12,7 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)²⁾

Podle předběžných výpočtů klesl v říjnu HICP v Česku meziměsíčně o 1,1 % a meziročně vzrostl o 15,5 % (v září o 17,8 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v říjnu 2022 za Eurozónu 10,7 % (v září 9,9 %), na Slovensku 14,5 % a v Německu 11,6 %. Nejvyšší byla v říjnu v Estonsku (22,4 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v září 10,9 %, což bylo o 0,8 procentního bodu více než v srpnu. Nejvíce ceny v září meziročně vzrostly v Estonsku (o 24,1 %) a nejméně ve Francii (o 6,2 %).

* * *

Od dubna 2022 jsou nově ve Veřejné databázi souběžně s Rychlou informací zveřejňována data dle základního i podrobného členění klasifikace ECOICOP a spotřebitelské ceny vybraných druhů zboží a služeb.

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-rijen-2022>